

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI

PROGRAMA
pentru examenul de definitivare în învățământ
SPECIALITATEA: ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ
PROFESORI

Aprobată prin O.M.E.C.T. nr.....

BUCUREȘTI
2007

I. NOTĂ INTRODUCȚIVĂ

Programa pentru examenul de definitivare în învățământ reprezintă documentul curricular și normativ de bază în temeiul căruia vor fi structurate și asigurate atât orientarea generală în domeniul cunoașterii științifice și didactic/metodice a domeniului de referință, cât și parcurgerea, prin studiu sistematic, a unei tematici adaptate nivelului profesional al cadrului didactic, relevante, moderne și cu o sensibilă deschidere interdisciplinară.

Programa este concepută ca bază necesară și utilă atât pentru perfecționarea continuă, cât și pentru testarea/evaluarea concepției, cunoașterii, înțelegerii și interpretării principalelor roluri profesionale ale funcției din perspectiva nivelurilor carierei didactice. Acestea se vor corela cu normativitatea psihopedagogică pe baza căreia sunt proiectate, aplicate și inovate structurile și unitățile de competențe - cunoștințele, abilitățile, valorile și atitudinile - corespunzătoare standardelor și statutului asumat/jucat de cadrul didactic în unitățile de învățământ preuniversitar din România.

În cadrul acestei programe, de importanță majoră sunt acele componente care vor valoriza **rolul constructiv, coparticipativ** al cadrului didactic în calitatea sa de actor cu statut de educator, de purtător al mesajelor științei devenite disciplină de învățământ, de reprezentant al comunității profesorilor de specialitate din instituția școlară și substanța **competențelor dobândite** de acesta, în concordanță cu motivația profesională, cu o serie de **roluri specifice**. De exemplu, pentru dimensiunea didactică, menționăm rolurile: evaluator intern și extern, consilier în procesul de învățare și, mai ales, în depășirea dificultăților în învățare, mediator didactic în procesul de adecvare a logicii domeniului de specialitate la psihologia învățării, predării, evaluării etc.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru profesia de cadru didactic, cu aplicare la predarea disciplinelor de specialitate din aria curriculară „Tehnologii”. Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum și competențele metodice.

Tematica programei reflectă **ponderile**:

- conținuturilor destinate pentru formarea competențelor științifice (aprox. 60%);
- conținuturilor destinate formării competențelor didactice, încorporând metodică și aplicațiile școlare ale domeniului (aprox. 30%);
- conținuturilor altor tipuri de competențe necesare cadrelor didactice - competențe cheie (aprox. 10%).

În elaborarea programelor au fost aplicate **criterii de selectare a conținuturilor**, precum: relevanța conținuturilor pentru dezvoltarea competențelor cadrelor didactice, utilitatea explicită a conținuturilor pentru activitatea didactică, adaptabilitatea la contexte profesionale, socioculturale, sociale, economice și tehnologice în schimbare/în evoluție, integralitatea și coerența viziunii asupra cunoașterii de specialitate, abordate în relație cu didactica domeniului de specialitate, actualitatea științifică, în raport cu schimbările/ inovațiile la nivel conceptual, metodologic și aplicativ și asigurarea calității în educație.

Competențe specifice:

- cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice de specialitate și metodice pentru disciplinele/modulele de specialitate;
- realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinelor/modulelor de specialitate și problemele de învățare specifice domeniului de pregătire;
- realizarea corelațiilor intra, inter și pluridisciplinare a conținuturilor;
- operarea cu standardele de pregătire profesională și programele școlare pentru proiectarea unui demers didactic adaptat nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei;

- utilizarea tehnologiilor informaționale în demersul didactic;
- aplicarea adecvată a principiilor și metodelor specifice didacticii disciplinelor/modulelor tehnologice;
- elaborarea, selectarea și aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competențelor vizate;
- proiectarea și/sau selectarea unor conținuturi pentru programele opționale sau curriculum în dezvoltare locală de tipul aprofundare/extindere/opțional ca disciplină nouă;
- comunicarea eficientă cu partenerii în activitatea educațională;
- aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea de învățare proiectată;
- transmiterea, în funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor, a conținuturilor astfel încât să dezvolte structuri operatorii, afective și atitudinale;
- dezvoltarea competențelor civice și interpersonale ale elevilor și conduita antreprenorială a acestora;
- stimularea potențialului fiecărui elev și dezvoltarea creativității.

II. TEME PENTRU DIDACTICA GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII DISCIPLINELOR / MODULELOR DE SPECIALITATE

1. Locul și rolul disciplinelor/modulelor de specialitate în învățământul preuniversitar. Construirea demersurilor didactice pentru realizarea unui învățământ centrat pe elev.
2. Curriculumul școlar:
 - a) elemente componente (curriculum național, planuri-cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, module);
 - b) documente curriculare (standarde de pregătire profesională, planuri-cadru și planuri de învățământ, programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare);
 - c) obiectivele predării – învățării – evaluării la disciplinele/modulele din aria curriculară „Tehnologii”. Competențe generale, competențe specifice, unități de competență și competențe;
 - d) proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia școlii de tipul: aprofundare/extindere/opțional ca disciplină nouă;
3. Operaționalizarea obiectivelor didactice: proceduri de operaționalizare și exemple.
4. Relația între competențe și conținuturi de instruire.
5. Metode și procedee de predare-învățare:
 - a) clasificarea și caracteristicile principalelor grupe de metode de învățământ;
 - b) exemplificări de aplicare a unor metode specifice disciplinelor/modulelor de specialitate;
 - c) utilizarea metodelor de predare active – participative, centrate pe elev/tehnicilor de învățare prin cooperare: metoda proiectului; studiul de caz; jocul de rol; brainstorming-ul; lucrul în echipă; problematizarea;
 - d) utilizarea tehnologiilor informatice și de comunicare în procesul didactic; exemplificări.
6. Mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare:
 - a) funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ;
 - b) tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor; exemplificări.
7. Medii de instruire reale și virtuale: cabinete, laboratoare, ateliere, complexe multimedia, săli de clasă, ferme didactice, târguri și expoziții, șantiere (descriere și condiții de utilizare);
8. Forme de organizare a activității didactice: lecția și variantele de lecții; firma de exercițiu; alte forme de organizare (cercurile de elevi, consultațiile, vizitele și excursiile etc.).
9. Evaluarea rezultatelor școlare în concordanță cu obiectivele curriculare și criteriile de performanță din standardele de pregătire profesională:

- a) evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: definire, funcții;
 - b) metode și tehnici de evaluare;
 - c) erori în evaluare și modalități de minimizare a lor;
 - d) construirea instrumentelor de evaluare (teste, chestionare, fișe etc.);
 - e) calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate;
 - f) tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de corectare și notare.
10. Proiectarea demersului didactic: planificare calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiectarea lecției (pentru diferite tipuri de lecții).
11. Modalități de adaptare a procesului instructiv-educativ în vederea integrării elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES).
12. Pregătirea profesorului pentru activitatea didactică (profesională de specialitate, psihopedagogică și metodică).

Bibliografie

1	Adăscăliței, A.,	Instruire asistată de calculator, Editura Polirom, Iași, 2007
2	Boncota, I.,	Caiet metodic cu aplicații practice, Ed. ASE, București, 2003
3	Cerghit, I.,	Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006
4	Carcea, I.M.,	Consultanță și consiliere educațională, EDP, București, 2005
5	Ciobanu, Olga	Educație economică, Ed. ASE, București, 2000
6	Cucoș, C.,	Pedagogie, Ed. Polirom, Iași, 1996, revizuire 2002
7	Cristea, S. (coord)	Curriculum pedagogic, EDP, București, 2006
8	Crețu, C.,	Curriculum diferențiat și personalizat, Ed. Polirom, Iași, 1998
9	Druță, M-E.,	Didactica disciplinelor economice, Ed. ASE, București, 2002
10	Druță, M-E., Grünberg, C.,	Portofoliul seminariilor de didactica disciplinelor economice, Ed. ASE, București, 2002
11	Ionescu, M., Radu, I.,	Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1995
12	Iucu, R.,	Managementul și gestiunea clasei de elevi, Editura Polirom, Iași, 2000;
13	Jinga, I., Negreț, I.,	Învățarea eficientă, EDITIS, București, 1994
14	Jinga, I., Istrate, E.	Instruirea și evaluarea asistată de calculator, Editura ALL, București, 2006
15	Joița, E.,	Eficiența instruirii, EDP, București, 1998
16	Manolescu, M.,	Evaluarea școlară, Editura Meteor, București, 2006
17	Neacșu, I.,	Instruire și învățare, ediția a II-a, revizuită, EDP, București, 1999
18	Nicola, I.,	Tratat de pedagogie școlară, Editura Aramis, București, 2000
19	Negreț, I.,	Didactica Nova, Editura Aramis, București, 2004
20	Potolea, D.,	Profesorul și strategiile conducerii învățării, în vol. Structuri, strategii și performanțe în

- învățământ (coord. Jinga, I., Vlăsceanu, L.), Ed. Academiei, București, 1989
- 21 Radu, I., T., Evaluarea în procesul didactic, EDP, București, 2000
- 22 Roșca, I., Zamfir, G., Apostol, C.G., Bodea, C.N., Informatica instruirii, Editura Economică, București, 2002
- 23 Toma, S., Profesorul factor de decizie, Editura Tehnică, București, 1999
- 24 Tomșa, G., Orientarea și dezvoltarea carierei la elevi, Casa de editură și presă „Viața Românească”, București, 1999
- 25 Zamfir, G., Instruirea asistată de calculator în domeniul economic, Ed. INFOREC, București, 2000
- 26 xxx Curriculum național aprobat de M.E.C.T. (www.edu.ro)
- 27 xxx Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor școlare pentru aria curriculară „Tehnologii”, M.E.C.T.

III. TEMATICA DE SPECIALITATE (studiu individual, cursuri, seminarii, aplicații)

1. Administrația publică și sistemul de relații între elementele componente ale sistemului administrativ
2. Relația administrației cu puterea politică
3. Regimurile administrative și principiile de organizare și funcționare ale administrației publice locale din România
4. Administrația centrală de stat
5. Administrația publică locală și administrația statului în teritoriu
6. Serviciile publice
7. Concepte generale privind funcțiile și funcționarii publici din România
8. Sistemul instituțional al Uniunii Europene
9. Fundamente ale managementului public
10. Abordări fundamentale ale gândirii formaliste cu privire la organizarea sistemului administrativ.
11. Tipuri de structuri organizatorice specifice sistemului administrativ și instituțiilor publice
12. Sistemul decizional în managementul public.
13. Metode și tehnici utilizate în managementul public.
14. Dezvoltarea economică locală și intervențiile economice ale colectivităților locale.

ANALITICA TEMELOR

Tema 1: Administrația publică și sistemul de relații între elementele componente ale sistemului administrativ

Definirea administrației publice. Caracteristicile administrației actuale. Sistemul autoritatilor publice din România. Relațiile între elementele componente ale sistemului administrativ

Tema 2: Relația administrației cu puterea politică

Administrația și regimurile politice (Administrația în regimul democratic și regimul autoritar); Sistemul de partide și administrația (administrația în cazul partidului unic, administrația în regimurile pluraliste: administrația politizată și administrația neutră)

Tema 3: Regimurile administrative si principiile de organizare si functionare ale administratiei publice din Romania

Notiunea de regim administrativ, Tipuri de regimuri administrative: regimul centralizat, regimul desconcentrat, regimul descentralizat și regimul autonomiei locale; Principiile de organizare și functionare ale administratiei publice locale din Romania: principiul autonomiei locale, principiul descentralizării și deconcentrării serviciilor publice, principiul legalității, principiul eligibilității autoritatilor administratiei publice locale, principiul consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit

Tema 4: Administrația centrală de stat și administrația statului în teritoriu

Instituția prezidențială: Președintele României și administrația prezidențială; Guvernul: rolul, funcțiile și atribuțiile Guvernului, funcționarea Guvernului, Primul-ministru și aparatul de lucru al Guvernului; Administrația centrală de specialitate: ministerele și alte organe de specialitate ale administratiei publice centrale;

Tema 5: Administrația publică locală și administrația statului în teritoriu

Autoritățile administratiei publice locale: consiliul local (constituirea și organizarea internă, atribuțiile, funcționarea, dizolvarea), primarul și viceprimarul – rol și atribuții; Secretarul, aparatul propriu de specialitate și serviciile publice locale; Consiliul județean și președintele consiliului județean; Administrația teritorială de stat: prefectul județului și al municipiului București (numire, eliberare din funcție, incompatibilități, rolul, atribuțiile și actele prefectului); Comisia județeană consultativă și comitetul operativ consultativ; Prefectura: organizare, funcționare și atribuții aparatului tehnic de specialitate

Tema 6: Serviciile publice

Considerații privind notiunea de servicii publice, clasificarea serviciilor publice, înființarea și desființarea serviciilor publice, principiile de organizare și funcționare, metode de gestiune ale serviciilor publice

Tema 7: Concepte generale privind funcțiile și funcționarii publici din Romania

Funcția publică și funcționarul public: definiție, clasificare; Managementul funcțiilor și funcționarilor publici; Selecția, numirea și evaluarea performanțelor profesionale ale funcționarilor publici; Drepturile și obligațiile funcționarilor publici, Sancțiunile disciplinare și răspunderea funcționarilor publici; Modificarea și încetarea raporturilor de serviciu; Probleme privind resursele umane la nivelul administratiei publice din Romania

Tema 8: Sistemul instituțional al Uniunii Europene

Etapele construcției europene, Parlamentul european (puterile și rolurile specifice, organizarea și funcționarea), Consiliul Uniunii Europene și Consiliul european (atribuțiile, modul de adoptare a deciziilor, organizarea și funcționarea); Comisia europeană (rol, funcții, organizare și funcționare, relațiile sale cu celelalte instituții); Curtea de Justiție a Comunităților Europene și Tribunalul de Prima Instanță; Organele UE (Comitetul Economic și Social, Comitetul Regiunilor, Banca Europeană de Investiții, Banca Centrală Europeană); Reforma instituțiilor europene.

Tema 9: Fundamentele managementului public

Definiție și principalele caracteristici ale managementului public; Abordări majore ale managementului public: abordarea politică, abordarea legală, teoria managementului științific, abordarea birocratică, abordarea managerială; Principiile și funcțiile managementului public

Tema 10: Abordări fundamentale ale gândirii formaliste cu privire la organizarea sistemului administrativ

Noțiunea de organizare; Abordarea lui Max Weber, Abordarea lui Frederck Taylor, Abordarea lui Henry Fayol

Tema 11: Tipuri de structuri organizatorice specifice sistemului administrativ si institutiilor publice

Noțiunea de structura; Tipuri de structuri: structura ierarhic-funcționala, structura teritoriala; Alte componente ale structurii organizatorice

Tema 12: Sistemul decizional în managementul public

Fundamentarea deciziilor administrative, Tipuri de decizii administrative, Participanții la decizia administrativă, abordari majore privind procesul de fundamentare a deciziilor administrative

Tema 13: Metode și tehnici utilizate în managementul public

Noțiunea de metoda, Tipologia metodelor utilizate în mamagemntul public, Metodele de organizare și funcționare.

Tema 14: Dezvoltarea economică locală și intervențiile economice ale colectivităților locale

Definirea conceptelor de DESL si de dezvoltare comunitara; Traditii pe plan mondial privind dezvoltarea economica locala; Obiectivele si tipologia interventiilor economice locale; Finantarea politicilor de dezvoltare locala; Agenții dezvoltării economice locale; Relațiile dintre agenții dezvoltării locale.

IV. BIBLIOGRAFIE

1. A. Profiroiu , I. Popescu – Introducere in stiinta administrative, Editura ASE , 2004
2. A.Androniceanu - Noutati in managementul public , Ed.Universitara, Bucuresti, Editii: 2005, 2006, 2007,
3. A.Profiroiu, I.Popescu - Bazele administratiei publice, Editia A III-a , Ed.Economica 2005
4. Androniceanu, A, Stanciulescu G, Sisteme europene de administratie publica, Ed. Uranus, Bucuresti, 2006.
5. M. Costea - Introducere în administrația publică, Ed.Economică, București, 2002
6. M.Profiroiu – Managementul strategic al colectivitatilor locale, ED.Economica 2002
7. xxx - Legea 195/2006 din 22 mai 2006 , M.O. nr. 453 din 25 mai 2006
8. xxx - Legea 198/1999 privind statutul functionarului public , cu modificarile si republicarile ulterioare.
9. xxx - Legea 215/2001 a administratiei publice locale , cu modificarile si republicarile ulterioare.
10. xxx - Legea 340/12.07.2004 privind institutiya prefectului, modificată prin OUG nr.179/14.12.2005
11. xxx - Revista Administratie si Management public - colecție, Editura ASE Bucuresti
12. xxx - Revista Economie si Administratie locala - colecție, Tribuna Economica
13. xxx - Revista Transilvana de Stiinte Economice - colecție, Departamentul de Administratie publica , Universitatea Babes-Bolyai, Cluj-Napoca
14. xxx - Manuale specifice aprobate MECT utilizate în învățământul preuniversitar
15. xxx - Constitutia Romaniei